

T 'nw' ni sigibólow' minnu
b'a fε CPI ka u sen don a ka
kó εnab siraw' lá ni/wálimà
k'u ji' c , olu ká
démandis b n' láfacogo'
jirali'

Sendonni' ní/wálímà éjice' démandisèben' láfacogo éjirali'

Nin njéjirali' minnu yé nin yé, a bé **démandisèben' de kan, mín njésinnen bé tónw' wálímà sigibólòw' ma**. Démandisèben' mín njésinnen bé mògo kélen ma, nín té o yé. A njíninen bé i fe, i ká démandisèben' in láfa ní a y'a sòrò í bé k'a ké tòn, wálímà sigibólo' dò tógo lá, báasi séra mín ká fén' dò ma, dliné', wálímà kalansíra', séko', dñoniyaw' wálímà híneminesonni', so' dò, kó téménenw' bé min' kófo, dògòtòrcosoba' dò wálímà yorò wére, wálímà fén' dò, sé bé kék mín' mà láhinesira' fe, ní báasi séra o dò ma, múnumununi té mín' ná, ka a sábabu' kék kójugu' dò yé mín' látigeli' bék Jàmanaw' cé Kíribulonba' kák sé' kónò, ni a y'a sòrò fána í b'a fe ka í sén' don CPI kák kónenabosira' lá. Sében' dílanna walasa mago' békunnafóni' fén ó fén ná, o kák sé kák o sòrò, walasa jateminé ka se ka kék sèndonni' démandi' lá.

Sánni kák sében' láfa, i b'i jíja kák njéjirali' in kàlan hákilisigi lá ; a b'i dème kák sében' láfa à láfacogo njúman' ná. N'i b'a fè kák kúnnafoji jónjònw sòrò CPI kan, àni mògo tònjonenw' sèndocogo' à kónenabosiraw' lá, í bék mògo' tònjonenw' sèndonni' ni u njéjice' Bólofara' kák kúnnafonisèbennin láje, ni o bék sòrò CPI kák Bólobfuga' (Sítiwébu) kan.

Tón walima sigibolo kélen o kélen min b'a jní kák i sén' dòn CPI njémà kónenabosira' lá, àni/walima kák njéjicelan sòrò, o kák kán kák a **danmadémandisèben' láfa**. I b'i jíja kák njéjirali' in lábàto kák sében' in láfa :

- ✓ I jíja kák jìninkali' bék jáabi kák dáfa à ne' mà. Ni jáabi má yé jìninkali' min ná, walima min jáabi' kéra tò-k'a-jen' yé, CPI bék se k'a fò ko démandi' má dáfa ;
- ✓ I b'i hákili' tó a lá kósebe k'à fó kó kéné min bilalen bék jáabiw kámà sében' ná, dàn' dè b'ò kéné' lá. Ni a y'a sòrò i mágó bék kénéba lá kák jìninkali' dów jaabi, ni kéné' té bóli kék, i bék sébenfura wére ták kák à dáfa' sében' ò kán, kák ò fara démandisèben' kan. Mògo' tònjolen' tógo' ni à bólono' kák kán kák kék sébenfura' né kélen kélen bék kan, min bék fara démandisèben' kan;
- ✓ I jíja kák sébenni kék min kalan ka di, dabaji finman na, o de njogon te.

Kíritigelaw bénà a látige ni tón walima sigibolo tònjona CPI kák sé' kónò kójugu' dò fe tígítigi, ni yàmaruya bék à bóló kák i sén' dòn kónenabosira' lá, àni - ni a yé a sòrò jàlaki' bìnna mògo' nòmìnenlen' kan - ni tón walima sigibolo kák kán ni njéjice' yé. Démandi' minnu má láse kíritigelaw mà, òlu bék lámàra Gérefu' bóló kàn. Kíritigelaw bénà a látige ni tón walima sigibolo tònjona CPI kák sé' kónò kójugu' dò fe tígítigi, ni yàmaruya bék à bóló kák i sén' dòn kónenabosira' lá, àni - ni a yé a sòrò jàlaki' bìnna mògo' nòmìnenlen' kan - ni tón walima sigibolo kák kán ni njéjice' yé. Démandi' minnu má láse kíritigelaw mà, òlu bék lámàra Gérefu' bóló kàn.

Kíritigelaw b'a látige ni démandisèben' kónò kúnnafoji, démandikela lákodònnan, òlu bénà láse Pórokireri' ni láfasalaw mà. I b'i hákili tó kúnnafoji' dílen' dów lá, minnu bék sé kák kék foroba yé kíri' njénabosira' senfè.

Mògo min jolen bék a sen kan tón walima sigibolo tògo la, n'o yé a jíra kó a jòròlen don ko kana a sòrò' à ni Bùlonba' céla' kósòn, walima démandisèben' kónòkúnnafoji' fén ó fén kósòn, o jorònankow kák kán ka dajíra jìninkali 6 jáabi kónò. I b'i hakili tó kák à fó kó hàli ni hámiw nana látangaliko' lá, démandi' kónò kúnnafoji bék sé kák sé kíritigelaw' ní/wálímà kíridenw' ma kónenabosira' sen' fe.

É jolen bé i sen kan tɔn walima sigibolo dó dè yé, min ká fén dɔ tijεna yεre yεre wa ?

Demandisεben' mùme kóno, tóor' séra tɔn/sigibolo min mà, à bé fó ò dè mà kó « tɔn/sigibolo ». A' k'a dɔn k'a fɔ CPI bé dànfara' dòn tɔn/sigibolo ni mɔgɔ min bé ka kuma u tógo lá, olu cé:

Tɔn/sigibolo tɔnjonen ye :

Tɔn/sigibolo, báasi séra min ka fén dɔ mà, diine, walima kalansira, seko, dɔnniyaw' walima hineminesɔnni', so' dɔ, ko tεmεnεnεw' bέ min' kofɔ, dɔgɔtɔrsoba' dɔ', walima yɔrɔ wέre, walima fén dɔ, sé bέ kέ min' mà lahinesira' fe, ni baasi sera o fén fɔlen ninnu dɔ ma, múnunununi té min na.

Mɔgɔ min jolen bέ a sen kan tɔn/sigibolo tɔgɔ la:

O ye mɔgɔ ye min bέ tɔn/sigibolo nɔnabila sira caman kan, wa a bέ demandi ladon CPI la u tɔgɔ la.

Nε 1

- A Tɔn/sigibolo' tɔgɔ
- B À sigira sén kán dón' min ná, ni/walima à diladon', ni/walima à nimoro sigidon (i bέ sé kά nimoro sében ni o b'a la)
- C Mɔgɔ min bέ ka demandisεben lafa tɔn/sigibolo' tɔgɔ la, o tɔgɔ' n'a jamu dafalen
- D O tigilamɔgɔ jɔyɔrɔ
- A Tɔn/sigibolo tɔgɔ dafalen di, i n'a fɔ, n'o bέ sé ka kέ, a sébenné bέ cogo min a nimorosigisέben' kan, a kana kέ a tɔgɔ kumadenw signiden fɔlɔw dɔrɔn ye. Sében' ka kan ka dèmeñi kέ, cogo min na a bέ seereya k'a fɔ ko tɔn/sigibolo bangera ka kón kojugu fɔlen kέwaati ne (misali la, a tɔgɔ sébenné don min a tigilamɔgɔw fe, a jɔsenw, bolonɔw n'u biladon bέ minnu na, tɔn/sigibolo ka kuma fɔlenw ka da bέ tulo kan, dugukoloko baarada ka sében min bɔra u ka gafew kón, walima warisaralakodɔnseben min b'a jira ko tɔn/sigibolo tɔgɔ sébenné don dugukoloko baarada la, walima mɔgɔ fila ka séereyaseben, u ka búngunnatigeseben kopi faralen bέ min kan.)
- B Mɔgɔ' min bέ démandi lásela tɔn/sigibolo tɔgɔ la, o lákodɔnni' dàlliluya' sében' kòpi' ká kán kà jira sében' fe (i n'a fó bugunnatigeseben, woloseben, wóteseben, pásipɔri, mɔbilobiliperimi, kàlandenya káriti walima báarakéseben, bataki min bóra kúbeda' fàama' dó yóro, kankɔnɔtágɔsεbenkariti, kà bó hádamadenya kónenabɔtɔn dó yóro, nisɔngɔsεben). Sében ninnu kòpi' dɔrɔn dè bέ fara démandi' kan, u sintin té.
- C Ni dànfara yéra démandisεben' kón kùnnafoniw ni lákodɔnseben' taw cé (i n'a fó tɔgɔ' sébencogo walima wólodon, tɔn/sigibolo tɔgɔ sébendon), i b'a néfɔ jáabi' kéréfè walima sébenfura wέre kan, kà fili' walima danfara' yóro' fó ka a péreperelatige.
- D A' ye sében di min b'a jira ko mɔgɔ min bέ ka démandi' lase tɔn/sigibolo tɔgɔ la, a se b'a ye/daliluya b'a bolo k'o kέ tɔn/sigibolo tɔgɔ la (némɔgɔya walima peresidanya dira a ma, nɔnabilayamaruyasében dira a ma, o n'a jɔgɔnnaw). Ni ciden don min dɔnnen bέ sariya fe, a' ye nɔnabilayamaruyasében di, tɔn'/sigibolo' ka ciden yamaruyalen bolonɔ' bέ min na. (A' ye sében/w di fana min/w bέ ciden yamaruyalen' bugunnatige ni ka a ká baara kέta fɔ).

---

1. Tɔn/sigibolo' b'a fε kà i sèn' dòn kójnenabɔsira' jumen ná ?

SÈNDONNI
(Ní jòlakili kera)

NEJICE

SÈNDONNI' NÍ NEJICE

Sében nin b'a to tɔn/sigibolo bέ se k'a sugandi a sen ka don kójnenabɔli la, ani a jéji ka ce. Ni tɔn/sigibolo sago yé o fila bέ ye, mɔgɔ min ka kan ka ko kέ u tɔgɔ la, o ka kan ka taamasyen bila karonin « sendonni ni jéjice » kɔnɔ, ni ka **sében jé duuru lafa**.

Ni tɔn/sigibolo **b'a fε** ka tème lafasalikela dɔ fe k'i **sen don kójnenabɔ la dɔrɔn**, n'o yé ka i fela ni i haminankow da kéné kan kiribulon kɔnɔ, a ka kan ka taamasyen bila karonin « sendonni » dɔrɔn de kɔnɔ. O la, mɔgɔ min bέ ka tɔn/ sigibolo nɔnabila, o tigi ka kan ka démandisèben nε 1 ni 2 dɔrɔn de lafa. I bε mɔgɔ' tɔjɔnenw sèndonni' ni ù jéjice' Bolofara' ka kunnafonisèbennin' mafile, n'i b'a fε ka kunnafoñi cámán wérèw sɔrɔ mɔgɔ' tɔjɔnenw sendonni' kan, CPI kójnenabɔsira' lá.

Ni tɔn/sigibolo **ka lajini yé jéjice dɔrɔn de yé**, a ka ciden mán kán ka taamasyen bila karonin foyi lá fó « NEJICE » tá. Néjicelan' bέ sé ka kέ fén ó fén yé, min bέ sé ka tɔn/sigibolo dème ka a kά tɔrɔya' jurusára' sɔrɔ. À bέ sé ka kέ warì ye, a bɔnéná a ká fén' minnu ná, olu lásègili' a ma, àni/wálímà ñaniyajira, ka tά sé mɔgɔya' ma, i n'a fó yafamadéli' kéné' kán. Ni tɔn/sigibolo **ká lajini' yé jéjice' dɔrɔn de yé, ò bέë lá a ká ciden ká kán ka démandisèben' jé dùuru' bέë láfa**. I bέ mɔgɔ' tɔjɔnenw sèndonni' ni u jéjice' Bolofara' ká kunnafonisèbennin' mafile, n'i b'a fε ka kunnafoñi cámán wérèw sɔrɔ jéjice kan.

---

2. Mùn dè kéra tɔn/sigibolo lá ? Ków kéra cógo' mín na, i b'a jéfɔ kà à péreperelatige à jé' ma, i séko' dàmajira' lá.

Fén' mín' kéra tɔn'/sigibólo' lá, i b'a fó ka a wálawala í séko' damajira' lá. Án b'a fó ka a gèleya í mà, ka a fó í ká kán ka ków' jéfɔ ka u wálawala, kunkun' ni jéjen'. Tɔn'/sigibólo' ká bɔ de b'a lá, a ká kó kelenw yere' yere' lákàli cògoya la, nɔgɔ té min na.

Ni a y'a sɔrɔ kó dɔw' kédonw ní/wálímà u kéyɔrɔw' té kelen yé, kó mínnu kéra ní kala bέ u la, í bε olu kelen kelen bέë péreperelatige, ka u kéwaati' fó.

Ó ków kéra túma' jumen ?

Ó ków kéra yóro' jumen ?

I b'a péreperelatige. Ni i bέ sé, i bέ ków kéwaati jónjɔn' fó (dón/kálo/sàn). Ni ków kéwaati' dónnen té, i bέ waati' dó jàte' mine ka kéné a ma (misali lá, ni u kéra dón ná min ká sùrun kó lákodɔnnen' dó lá, min yé kóba yé, i n'a fó diinesélidonya' dó, kàlatawote' dó, fòroba taasibila' dó, màramafennakéle' dó, i bέ min kàlámà). N'i bέ sé, kow kéra dùgu' min màsurunna' ná, i b'o fó.

---

3. Ó ków yé tɔrɔ jumen láse tɔn/sigibolo' mà, múnnumunu té mín ná ? **Tɔrɔya' mín séra ù mà, à dàliluya' ká kán kà jira, bέ sé kà ben**

Nin ìninkali' in jáabi' lá, à ká ji tɔn'/sigibolo' ka kùnnafoni jónjɔnw di týneniw' kan, walima bɔnèniw' kan, minnu séra a **yerebakun' mà**, ka a sábabu' kέ wálew yé, walima ków yé, minnu kéra ñiininkali 2 jáabi' yé. A' kana ñine ko magosa' ká kán ka **Tílen** ka sé tɔn'/sigibolo' ma, wa kó fén mín týnená, wálímà mín sonena, wálímà mín silitununna, o ká kán ka kέ fén yé mín bέ tali kέ díine', wálímà kalansíra', séko', dɔnniyaw' walima hinèminesɔnni', só' dɔ, kó téménenw' bέ min' kófɔ, dɔgɔtɔrsoba' dɔ' wálímà yɔrɔ wérè, wálímà fén dɔ, sé bέ kέ min' mà lahinesira' fε, olu la.

A' y'a fó ní magosa' bέ sen na halisa, aní n'a séra sigida' mɔgɔw' ma.

Ni a y'a sòrɔ sébenw bé tɔn'/sigibolo' bolo a ká tóɔrɔyaw' daliluya' lá, i b'ù fótokopiw fara démandisèben' kan (a bë sé kà kë sébenw ye minnu b'a jira ko bɔne kéra wariko sira fε, seereyaw minnu bë tali ke fɛn farimaw kan, walima sèben o sèben min bë magosa kofɔ, walima mɔgɔ fila ka seereyaseben, u ka bugunnatigesèben fotokopi faralen bë min kan).

4. Tɔn/sigibolo' fè, jón dè nò yé ò ków yé ?

Mɔgɔ min jɔlen bë a sen kan tɔn/sigibolo tɔgɔ la,, n'o te ko ninnu këbaga(w) dɔn, à bë se ka kunnafoniw di, minnu b'a to a bë dɔn a tigilamɔgɔ(w) bë jàmakulu' min fè, (i n'a fɔ ù ká dònfini/sòrɔdasifini' cógoya', walima u bë kán' min fɔ, ò n'a njògɔnnaw).

Ni tɔn/sigibolo t'a dòn mɔgɔ' min nò yé ków yé, à ka ciden' bë sé kà à ká jáabi' dan « n t'a dòn » mà, à yóɔ' kàronin' kóno.

Mɔgɔ' min bë démandi' lásé tɔn/sigibolo' tɔgɔ' lá, ò jàmu' ní à tɔgɔ	Dòn	Yóɔ'
--	-----	------

BÓLONɔ' : kéné' lamininen' min bìlalen bë bólono' káma jé 1 dùgumala' lá, ò láfali' tɔn/sigibolo ka ciden' fε, o jìyɔrɔ' ká bòn kósebe. Bólono' bìlatɔ sében' ná, démandikela' b'a ká démandi' jónjɔnya' sémentiya. O b'a jira ko tɔn/sigibolo jɔra sèben kònɔ kunnafoni dilenw kɔrɔ, k'a seereya k'a fɔ fili t'u la, hali n'a y'a sòrɔ mɔgɔ wèré de ye u sèben a nɔ na. Bólono' bìlatɔ, tɔn/sigibolo' b'a sémentiya fána ka a fɔ a njaniya' yé ka démandi lágòn.

Sanni k'a bolonɔ bila démandisèben na, tɔn/sigibolo ka ciden' ka kan k'a mumekalan, walima mɔgɔ min y'a dëmè ka a láfa, ka a kalanni lámén o bolo, cogo min na a bë kunnafoni dilenw tijetigiya sémentiya.

Bólono' bìlalen' kɔ démandisèben' ná tɔn/sigibolo ka ciden' fè, fili fóyi mán kán kà yé à lá (i n'a fɔ kùnnafoni' dò fàrali à kan walima dò bòli' à lá). Ni tɔn/sigibolo b'a fè kà yélèma' dòn à kúmakan' ná, à ká kán kà i kánbo mɔgɔ' tòñonenw sèndonni' ni ù péji celi' Bólofara' mà, ò bëna sèben láfata kérénkérènnen' dò dì a mà, min dáboen bë ò kámà.

Né 2 : Tɔn'/sigibolo' kunkankunnafóniw'

5. Mùn ná tɔn/sigibolo' b'a njini kà i sèn' dòn kójénabɔsira' in ná CPI lá ?

Kun minnu na tɔn/sigibolo b'a fe k'i sen don kójénabɔsiraw la CPI njema, a' ye o pereperelatige, i n'a fɔ, mìsali lá, yaasa « ka dëmè kéké tìnjé' ká bángé », yaasa « ka kíri' látile », yaasa « ka njéjicé' sòrɔ », ò n'a njògɔnnaw.

6. Mògɔ' mìn bë tɔn/sigibolo' ká démandi lásela, yála à bë síran àle ni CPI céla' káma, kó bë sé kà sé tɔn/sigibolo' mà wálima à o bë se kà tóɔrɔya lásé mògɔ wéré mà tɔn/sigibolo' jùru lá wá ?

Cwɔ Àyi *Ni i ko ɔwɔ, mùnná* _____

Síranya' min bε tɔn/sigibolo ka ciden' dùsu' lá, kó kana sé à fàrikolo' ma, ani fána à hákili' kana wàsiwasi, à kana lèbu, à ká sókɔnɔkow kana wàyiba, àni /walima à dànbe' kana tijε, walima tɔn/sigibolo taw, a dá' bε sé ka sé o ma.

I ká a dón ka a fó kó síranya' jìrali', kó kana i sòrɔ, ò t'a bali kùnnafoni' minnu bε démandisèben' kónɔ òlu ká lásé kíridenw ma, wa oo kórɔ' té kó wájibi CPI ká lákanani' dàbaliw' tigε i yé. I b'i jíjà kà mógo' tòjɔnenw sèndonni' ni ù njéjice' Bólofara' kà kùnnafonilburunin' filε, kà kùnnafoni cáman sòrɔ lákananni' cògoyaw kan, démandi' kójènabɔsira' húkumu' kónɔ.

-
7. I] Tɔn/sigibolo' yé láfasala' tà à b'i wàsa' dòn mín ná kójènabɔsira' in húkumu' kónɔ CPI lá wà ?

Cwɔ Àyi   Ni i ko cwɔ, i be láfasala' tógo' ní à sòrɔcogo' fɔ _____

Sanni a ká se ka kúma tɔn'/sigibolo' dɔ tógo lá CPI njémà, fó o k'a sɔrɔ láfasala' tógo' bέ Bulonba ká kòrsigiw' tógo sèbennenw' céla. Láfasala' minnu tógo' sèbennen té nka báara' dɔnniya' b'u lá, ka dá CPI ká sín sinkolow' kan, olu bέ sé k'a píni u tógo' ká sèben lísí' kan. I be mógo' tòjɔnenw' sendonni' ni u njéjice' Bolofara' ká kùnnafonisèbennin' maflé, n'í b'a fe ka kùnnafóni cáman wérew sòrɔ nɔnabila' kan, mín dagalen bέ sariya' fe.

- II] Lafasalikɛla' sàrali' sé bε tɔn/sigibolo' yé wá ? Cwɔ Àyi

Láfasala' mín' bénà kέ tɔn'/sigibolo' nɔnabila' yé, CPI ká kójènabɔsira' senfe, ni o sarali' sé' bέ tɔn'/sigibolo' yé, o ká kán ka fɔ nin yɔrɔ de lá.

- III] Lafasalikɛla' mín bε mógo' tòjɔlen wére láfasa, ò lafasalikɛla'' kà àle láfasa, ò yé báasi yé à mà wa ?

Cwɔ Àyi   Ni ò be tèn, i b'a kùn' fɔ _____

Ni mógo' tòjɔlen' camanba' de b'i sen donna kójènabɔsira' lá, a bέ sé ka kέ CPI b'u lájèrε ka u kέ kúlu kélen yé, ani ka láfasala kélen dí u ma, wálímà láfasalakulu', mín bέ don u wasa' kórɔ. Ní tɔn'/sigibólo ká ciden' ká jate' lá, mógo' tòjɔlen' bέ wálímà mógo' tòjɔlen kúlu kérénkerennen dɔw wàsa' te sé ka don láfasala kélen ná, wálímà láfasalakulu kélen, o kun' ká fó.

- IV] Tɔn/sigibolo' bε tàamasere' jumèn ni jogο' jumèn píni láfasalalikɛla' lá, à b'a fè kà à wàsa' dòn mín ná CPI kójènabɔsira' in húkumu' kónɔ ?

Tɔn/sigibolo bέ sé ka a fɔ a bέ lahalaya ni jogο numan minw nini lafasala walima lafasalakulu dɔ la. Díyanyew bénà dòn CPI ká jate' lá ni a y'a sɔrɔ dabaliw' ká kán ka siri, mínw bέ mógo' tòjɔnenw sendonni' sabati kójènabɔsira' lá. Misali lá, mógo' tòjɔnenw' bέ sé ka a píni olú ní u ká láfasalaw' ká bó jamana kélen ná, walima ka kán kélen fó. Ó bólén' kó yen, Fòroba láfasali kòrsig' dó bέ mógo' tòjɔnenw yé CPI lá, mín yé a danmabáarasigida yé, u bέ sé ka u wasa' dòn o lá, ka a sɔrɔ wári má bɔ.

-
8. Tɔn/sigibolo' bε báara' kέ kán' jumèn ná ?

Tɔn'/sigibólo' ká kúma jøgɔnyakan(w) fɔ.

-
9. Mògw bε yèn mínw bε sé kà wéele u ka tɔn/tsigibolo' ka demandi jùkòròmatintin wà ?

Ní ò mógo bε yen, i b'u tógo' ní ù lásɔrɔcogo' fɔ _____

Nin jininkali' in jyoro' ká bòn sèndonni' yoro' lámén sében láfata' kóno, à fànga' ká bòn njéjice' yoro' fána ná ò cógo kélen ná. Ni ton/sigibolo bë séerew dón minnu bë sé kà à ka kuma fólenw séméntiya kójuguw fó ò kùnnafoniw tè sé kà dí abada fó ni à kéra ni séere nin/ninnu ká jen' yé.

MÔGO MIN BE DEMANDI' LASELA TON/SIGIBOLO' TÔGÇ LA, O LASORÇOCOGO

À ká áderesi _____

A tigi' ká télèfoni nímoro, walima à lásorçocogo wére, bólóbataki' sén bë se ka kë ò lá

Môgo min bë kow kela ton/sigibolo tògo la, o de lasorçocogow ko don.

Môgo' min wálima ton' min yé dème' dòn kà démandisében in láfa, ò lakkodancogo (*Ni ò bë sé kà bén*)

À jàmu _____ À tògo _____

Ton tògo (madama)

À ká télèfoni nímoro ni à ká bólóbatakida (*ni ò bë sé kà bén*)

À ká áderesi _____

Ni dalamine bë yen, a' ye o fana tògo fo.

SEBEN NATA NINNU KA KAN KA NR3 DEMANDISEBEN NA

- Ton/SIGIBOLO SIGILI SENKAN, ANI/WALIMA A DILALI, WALIMA A NIMORO SIGIDON, O DALILUYA FOTOKOPI (O YE WAJIBI YE)
- Môgo MIN Be DEMANDI LADON Ton/SIGIBOLO Tôgç LA, O KA BUGUNNATIGESEBEN FOTOKOPI (O YE WAJIBI YE)
- Ton/SIGIBOLO YE A WASA DON Môgo MIN NA, YAMARUYA MIN Be O WASADON JIRA, O DALILUYA FOTOKOPI (O YE WAJIBI YE)
- TIJENI MIN DONNA Ton/SIGIBOLO KUN, O DALILUYA FOTOKOPI (N'A Be YEN)

A jininen bë ton/sigibolo fè ù ka nà ni **sébenw fotokopiw yé**, i n'a fó môgo min bë ka ko ke u tògo la, sében min bë o bugunnatigé seereya, walima sében min b'a jira ko a sigira cidenya la. **A jininen bë aw fè a' kàna sébenw sintinw ci**. Sében' minnu má jini kérénkérénnya lá, nkà ù bë sé kà màgo njé démandi' tá sira' lá, òlu fotokopi ká kán kà fàra démandi' kan, i n'a fó kirisebenw', fotow ni filimu. **Sében dílenw mùme** (sében foto talenw, òlu sén b'ò lá) **kàlan ká kán ka diya**.

Ni jininkali b'i bolo, i bë se ka mògo' tòjönenw sèndonni' ni njéjice' Bólofara' màjini nìn bólóbatakida' in ná :
VPRS.Applications@icc-cpi.int, walima kà positelabataki cí nìn áderesi' in ná :

Negjurusokesu 19519
2500 CM La Haye
Pays-Bas
Télèfoni nimoro : +31(0)70 515 95 55

Né 3 : NEJICE' kunkankunnafo ni kérénkérénnenw'

SÉBEN' NIN YORO' IN MÁN KÁN KA LÁFA FÓ NÍ TON'/SIGIBOLO' KA CIDEN' YE TAAMASYEN' BILA « NEJICE' » BÓN' NA WALIMA « SÉNDONNI' NI NEJICE » BÓN' NA.

Ton '/Sigibolo'

À sigira sén kán dón' mí ná, ni/walima à diladon', ni/walima à nimoro sigidon (i bé sé kà nimoro sében ní o b'a la) _____

Démandi' nimoro (ni à ye à sòrò déemandi' bilala kà ban) ____ / ____ / ____

Mògj' min be démandi' lásela ton/sigibolo' tògo la, ò tògo' dáfalen _____

Mògj' min be démandi' lásela ton' /sigibolo' tògo la _____

O tigilamogo' jòyoro' tón' káno _____

I b'i jija yan kunnafoni dílenw' ká kénye sében' né 1 kónotaw' mà. Ni i b'o dón, démandi ó démandi lágònna kà tème nín kó' in hukumu' kóno CPI jémà, walima Al Mahdi kóno' hukumu' kóno, i b'o nimoro' fó. Ò be ké sábabu yé ka CPI dème ka kunnafóni'w' sòrò tón'/sigibolo kan, ni à y'a sòrò à dèlila kà démandi bila. Kunnafoni' minnu be à bójamana' kójenabosiraw kùnkan, olu sén t'a la.

1. Tòroya suguya jumew dè séra ton'/sigibolo' mà ? I be sé tåamasyen bila karonin caman na ni à ka di i yé ; i be sòrò kà kunnafoniw di tòroya kelen kéléne bëe kan

- A. Bolofen' látununni' walima à látijenéni
 B. Tòroya wërew wala tijenéni wërew _____

Walasa CPI ka són ko a tón/sigibolo sinama tòjona, fó o k'a sòrò a yere de mago sara, wa a ka fén min tijena, sojena walima silatununna, o ka kan ka tali ke diine, walima kalansira, seko, dñiyaw' walima hineminesonni', so' dò, ko téménénw' be min' kofò, dögötörösoba' dò', walima yorò wëre, walima fén dò, sé be ke min' mà lahinesira' fe.

O la sa, walasa yamaruya ka di a ma a ka a sen don kónenabosiraw la, ani/walima ka nejice sòrò, tón/sigibolo ka kan ka magosa, min tilenna ka se a ka fén dò ma, ka o jira (taamasyen be bila A so kóno). Ni a hakili la magosa suguya wëre de y'a sòrò, min sen te tali ke «fén farima ntanya walima tijenéni» la, mògo min be ka a nònabila, o be se ka taamaseere bila B so kóno, ni k'a lajé ni tali be se ka ke sugandita dò la, minnu be B so kóno. Ni sugandita ninnu si te ben, ton/sigibolo ka ciden' ka kan ka taamasyen bila «dögötérë» la, ni ka magosa kelen jefò.

A. Bolofen' látununni' walima à látijenéni

Tón'/sigibolo' ka fén jumen latununna walima tijenéni ka à sababu' ke kójugu kófslén' ninnu yé ? I be sé kà tåamasyen bila karonin caman na ni à ka di i yé

Ni taamasyen kéra « **Bolofen' látununni' walima à látijenéni** » so kóno jininkali 1 la, i ka kan ka jaabi di jininkali misen nata in na, ka taamaseere ke fénw na, tón/sigibolo bónena minnu na k'a sababu ke ko juguw ye, a fòra ko minnu kéra (n'u jefòra né 1 la).

Kécogo naani min ó min jíralen file nín yé (sow; dùgukolow ; bólolaminénw, minen yélémataw sén b'o lá ; fén wërew), ò bëe yé misaliw yé min be tón/sigibolo dème kà tòroya tà min be bèn àle tá mà. Ni à ká dí a yé,

tɔn/sigibolo ka ciden bε se ka kùnnafoni wérèw dí, kéné' kan min bìlalen bε à kámà bón tàamaseeretaw kinibolo' fε. O te diyagoya yé.

Ni misali' ninnu sí te bén tɔn/sigibolo ká fén túnumunnen' súgu' mà, a ka ciden' bε sé kà tàamaseere' bila bón « dówere » lá, kà fén' súguya' péreperelatige kéné' na, min bilalen bε ò kámà.

B. Tɔɔrɔya werew walima tijeni werew

Tɔn'/sigibolo' yé nin tijeni' nàta ninnu dà sɔrɔ wa, kà à kùn' ke kójugu kófɔlen ninnu yé ? I be sé kà tàamasyen bila karonin caman na ni à ka di i yé

Bón' min tɔgɔ yé « **baasi walima tijeli wérèw** », ni tàamaseere bilala o la jìninkali 1, i bε jaabi di jìninkalimisen' in na ni taamasyen bilali ye bón na, min bε bén baasi' walima tijeli' suguya tɔ kelen' ma, minnu ye mɔgɔ tɔjɔbagatɔ sɔrɔ, kà à sababu' kέ kójugu kelen fɔlenw yé (minnu kófɔra jé 1 la)

Kécogo naani min ó min jíralen bε yàn (sɔrɔ' tijeli; i bònèli i ká wari' màralen ná kónti' dó kán báñki' lá, nìyɔrɔ' minnu sɔrɔla aferi' dó lá, walima titiri; bɔnèni sariya ka háke dagalenw na, fén wérèw), òlu yé misaliw yé minnu bε tɔn/sigibolo ka ciden' dème kà baasi' tà min bε bén u mà. Ni à ká dí a yé, a bε sé ka kùnnafoni cáman wérèw sében kéné kònɔ, min bε bón tàamaseeretaw kinibolo' fε. O te dýagoya yé.

Ní nin mìsali ninnu sí te bén tɔn/sigibolo ká baasi' walima tijeli' súgu ma, a ka ciden bε sé kà tàamasyen' bila bón « dówere » lá, àni ka baasi' walima tijeli' súguya' sɔrɔlen péreperelatige, ka u sében kéné' kan, míñ' bilalen bε o kámà.

---

2. Tɔn'/sigibolo' bε à fε kà néjice' iumen dè nini ? I be kùmaden' nata' ninnu néfacoao' lai demandi kifacoao'
njéjiraseben' kònɔ. I be sé kà tàamasyen' bila karonin caman ná ni à ka di i yé.

- Tijeni jurusara'
  - Nàfolomafen kerenkerennen dɔ, min te yen, o kílaseginni
  - Néjice kécogo werew - i bε ù péreperelatige
-

Walasa CPI ka sɔn ko a tɔn/sigibolo sinama tɔjɔna, fɔ o k'a sɔrɔ a yεre de mago sara, wa a ka fén min tijena, sojena walima silatununna, o ka kan ka tali ke diiñε, walima kalansira, seko, dɔniyaw' walima hineminesɔnni', so' dɔ, ko téménénw' bε min' kofɔ, dɔgɔtɔrsoba' dɔ', walima yɔrɔ wérè, walima fén dɔ, sé bε ke min' mà lahinesira' fε.

O la sa, walasa yamaruya ka di a ma a ka a sen don konenabɔsiraw la, ani/walima ka néjice sɔrɔ, tɔn/sigibolo ka kan ka magosa, min tilenna ka se a ka fén dɔ ma, ka o jira (taamasyen bε bila A so kònɔ). Ni a hakili la magosa suguya wérè de y'a sɔrɔ, min sen te tali ke « fén farima ntanya walima tijeni » la, mɔgɔ min bε ka a nɔnabila, o bε se ka taamaseere bila B so kònɔ, ni k'a lajε ni tali bε se ka ke sugandita dɔ la, minnu bε B so kònɔ. Ni sugandita ninnu si te ben, tɔn/sigibolo ka ciden' ka kan ka taamasyen bila « dówere » la, ni ka magosa kelen nɛfɔ.

A. Bolofen' latununni' walima à látijeni

Tɔn'/sigibolo' ka fén jumèn latununna walima tijena ka à sababu' ke kójugu kófɔlen' ninnu yé ? I be sé kà tàamasyen bila karonin caman na ni à ka di i yé

Ni taamasyen kera « Bolofén' látununni' walima à látijenéni» so kónç jininkali 1 la, i ka kan ka jaabi di jininkali misen nata in na, ka taamaseere ke fénw na, tón/sigibolo bónena minnu na k'a sababu ke ko juguw ye, a fóra ko minnu kera (n'u néfóra ñe 1 la).

Kécogo naani min ó min jíralen file nín yé (sow; dùgukolow; bólolaminénw, minen yélémataw sén b'o lá; fén wérèw), ò bëe yé misaliw yé min be tón/sigibolo dème kà tóoroya tà min be bèn àle tá mà. Ni à ká dí a yé, tón/sigibolo ka ciden be se ka kùnnafoni wérèw dí, kéné' kan min bilalen be à kámà bón tåamaseeretaw kinibolo' fe. O té diyagoya yé.

Ni misali' ninnu sí te bèn tón/sigibolo ká fén túnumnen' súgu' mà, a ka ciden' be sé kà tåamaseere' bila bón « dówere » lá, kà fén' súguya' péreperelatige kéné' na, min bilalen be ò kámà.

B. Tóoroya werew walima tijéni werew

Tón/sigibolo' yé nin tijéni' nàta ninnu dó sòrwa, kà à kún' ke kójugu kófólen ninnu yé ? I be sé kà tåamasyen bila karonin caman na ni à ka di i ye

Bón' min tógo yé « baasi walima tijéni wérèw », ni tåamaseere bilala o la jininkali 1, i be jaabi di jininkalimisen' in na ni taamasyen bilali ye bón na, min be bèn baasi' walima tijéni' suguya tó kelen' ma, minnu ye mógo tóorbagatósòrwa, kà à sababu' kó kójugu kélen fólenw yé (minnu kófóra ñé 1 la)

Kécogo naani min ó min jíralen be yàn (sòrwa' tijéni; i bònali i ká wari' màralen ná kónti' dó kán bánsi' lá, nìyòr' minnu sòrwa aferi' dó lá, walima titiri; bóneni sariya ka háke dagalenw na, fén wérèw), òlu yé misaliw yé minnu be tón/sigibolo ka ciden' dème kà baasi' tà min be bèn u mà. Ni à ká dí a yé, a be sé ka kùnnafoni cáman wérèw sében kéné kónç, min be bón tåamaseeretaw kinibolo' fe. O té diyagoya yé.

Ní nin mìsali ninnu sí te bèn tón/sigibolo ká baasi' walima tijéni' súgu ma, a ka ciden be sé ka tåamasyen' bila bón « dówere » lá, àni ka baasi' walima tijéni' súguya' sòrwlé péréperelatige, ka u sében kéné' kan, mí' bilalen be o kámà.

2. Tón/sigibolo' be à fe kà néjicell' lumen dè nini ? I be kúmaden' nata' ninnu néfcoao' lait demandi lífacoo' néjiraseben' kónç. I be sé kà tåamasyen' bila karonin caman na ni à ka di i ye.

- Tijéni jurusara'
- Nàfolomafen kerékerénen dò, min te yen, o kólaseginni
- Néjice kécogo werew - i be ù péréperelatige

I n'a fó à fóra sán' fè cógo' min ná, néjicew' be sé ka ké fén ó fén, min be sé ka tón/sigibolo dème ka néjice' sòrwa ká tóorwa' jùru yé. A bé sé ka ké wárisara ye, walima fén' kólaséginni' a ma, ani/walima ñaniyajiraków' walima kó wérèw i n'a fó hakemadéli' ani ka sów' jo ka mógo' tóorwénénw' jansa.

Nininkali 2 lá, a jininen bé tón/sigibolo' fe a ká taamasyen' bila bón' ná walima bónw' ná, minnu bé bèn ale ká néjice' sugu jininenw' ma. I hákili tó a lá, kà à fó kó néjice' té dí fó ni jalaki' de binna jalakitigi' kan kíri' lában' ná.

O bolen kó yen, mógo ka kan ka i hakili tó a la fana ko néjice' suguya' dàntigeli' ani a bëna dí cógo' min, o be kíritigélaw de bóló (mógo kélen tá, jamakulu walima a fila). O lá, wajibi te tón/sigibolo ká a ká néjice jininenw' sòrwa.

Fén' min yé kécogo kérénkérennenw' yé, minnu dajirala jìninkali 2 lá (sanfe), kécogo' min yé « jùrusara » ye, o bë sé ka taamaseere ni tòn/sigibolo fe, wárisara' de yé njéjicew lá benta bérébere' yé, ale ká tócraya' sòrulen' jùru yé. O bón' in bë sé ka taamaseere fana ni bñne kera fén min na, ni o te sé ka nonabila, ani ni warisara dòrón de bë sé ka dèmë' don, cogo min na njéji' bë ce tócraya' in na.

Bón' min tògo yé « **fén kérénkérennen kolaséginni** », o ká kán ka taamaseere ni a y'a sòr tòn/sigibolo kó tócraya' min séra a ma, o yé féntunun' yé, ani ni fén' te sé ka bila a fén sinama' nò' ná, walima ni wari te se ka di a kunkor, wa a dun bë sòr mògo' nò' mìnènèn' bolo halisa.

Bón' min tògo yé « **njéjice' súguya wére** » ká kán ka taamaseere, n'i y'a sòr bón' minnu tògo' fòra sanfe, o sí te bën tòn/sigibolo ká njéjice' jateminenen súguya' mà, min bë bën bérébere a ká tócraya' sòrulen ma. N'o kera, tòn/sigibolo ka ciden' ka kan ka njéjice péreperelatige yóro la min bilala a kama.

-
3. Ni à ye à sòr nàfolo' bilalen bë yèn (ká bò mògo kùnna, mògo' min jàngira CPI fè, walima ká bò mògo' tòjolenw tògo la Nafolo lamaralen na), jumen dè ká fisa tòn/sigibolo' mà ?

Nafolo' biilalen mògo' tòjolenw' yé, o yé baarakeda yé min bë sé ka nafolo' lábila CPI kíritigelaw' ká njéjice' yamaruyalen' kámà ni a y'a sòr sé te jalakitigiw yé ka njéjice' sara u yere yé.

Njéjice « dáfalenw » ni Nafolo' bilalen yé mògo' tòjolenw' yé, a ká cá a lá olu yé jekuluko' de yé, ka a dá a kan sé bëre te Naafolo' bólofara' yé ka sé ka CPI njémaków' bëe njénabò. O túma na, fén' min yé jìninkali 3 kó yé, a jininen bë tòn/sigibolo fe a ka jatamine' kék, njéjice suguya' jumen' wére bëna sé ka ale yere nafa, ani/ wala a ká sigida mògòw (ni o ko b'a la).

Tòn/sigibolo ka ciden bë se ka njéjice suguya tòw sèben, yóro la min dabolen bë o kama.

-
4. Tòn/sigibolo' bë kóketa' jàteminenen walima bólodalenw' kàla' mà , minw kéra hérè yé tòn/sigibolo' dòw mà, walima mògo' tòjolen' dòw mà, àni/walima à ka sigida' mà, wa à njéna ò kéra ko' njénama ye wa ?

ɔwo Ayi   Ni i ko ɔwo, mùnná

Nin jìninkali' in ná, a jininen bë tòn/sigibolo ka ciden' fe, a ká a fó ni sigida' yíriwali' jateminebaara' dòw walima jamakulu' dëmewale' dòw bë yen, minnu sigira sen kán kónjenabòtòn wérew fe, walima baarasigida wérew fe, ka a kun' kék hadamadenya' madèmèni' yé, walima yíriwalibaara', ni olu ye tòn/sigibolo nafa, ani mògo' tòjolenw ni/walima u ká sigidalamogòw. N'i y'a sòr o kera, a ká kán ka taamasyen' bila « ɔwo » lá, tòn' min ye o kë, ka o péreperelatige (n'o bë se ka kë), ani baara' jàteminenen nafa' séra mògo (suguya) minnu ma sigida' kónò.

-
5. Tòn/sigibolo' bë kóketa' jàteminenen walima bólodalenw' kàla' mà, minw kéra baasi yé tòn/sigibolo' dòw mà, walima mògo' tòjolen' dòw mà, àni/walima à ka sigida' mà, ni CPI ka kan kà i kòlòsi òlu la wa ?

ɔwo Ayi   Ni i ko ɔwo, i b'a péreperelatige

Nin jìninkali' in ná, a jininen bë tòn/sigibolo ka ciden' fe, a ká a fó ni sigida' yíriwali' jateminebaara' dòw, walima jamakulu dëmewale' dòw bë yen, minnu sigira sen kán kónjenabòtòn wérew fe, walima baarasigida wérew fe, ka a kun' kék hadamadenya' madèmèni' yé, walima yíriwalibaara', ni olu kéra baasi ye tòn/sigibolo, mògo' tòjolenw ni/walima u ka sigidalamogòw ma. N'i y'a sòr o kera, a ká kán ka taamasyen' bila « ɔwo » lá, ni ka dëmedontòn walima yíriwaliton péreperelatige (n'o bë se ka kë), ani jateminebaara' njésinna mògo (suguya) minnu ma sigida' kónò, ani kun min na, tòn/sigibolo fe, a kó' kéra baasi yé.

DÉMANDI' IN BILATO, NE MIN BOLONC BE DUGUMA, N B'A SEEREYA KO MIN SEBENNEN B'A KONC, NE KA DONNIYA LA, FILI T'A LA, WA TIJE DON.

KA FARO O KAN, N YE A FAAMU KO N BOLONC B'A JIRA KO N SÖNNNA A KONCNA KUNNAFONIW KA LÄSE MCGO' TÖNÖLENW
TÖGOLA NAFOLO' BILALEN BOLOFARA MA (CPI LA).

Mägo' min be démandi' bilala tön/sigibolo tågo la

Dón

Yára

Sánni ka a bólono' bila sében' ná, tön/sigibolo ka ciden ká kán ka a mumé' kalan ka ban, walima a dëmëbaga' a lafali la, o ka a kalan jéna, yalasa a kana siga, kó kunnafoni dílenw yé légesé' yé.

Ní tön/sigibolo' ká ciden' y'i bólono' bila sében' ná ka bán, yelëma foyi mán kán ka yé a lá o kófè (i n'a fo kunnafoni' dó farali' a kan, walima dó bólí' a lá). Ni tön/sigibolo b'a fe ka a ká fíkan' yelëma, a ká kán ka a kánbo mögo' tönönenw sendo' ni jéji' céli' Bólofara' ma, oo bëna sében kérénkérénnen dí a ma, míñ' dáboen bé o kámà.

I b'i hakili tó a lá ka a fó kó ni bólono' bilala sében' ná ka bán, a kónkunnafoniw bë láse Nafolo' bilalen mögo' tönönenw yé Bólofara' ma, ni o bëna a ká wári fitinin' kécogo numan' dantigé, ka jéjicelan' sörölen' dáfa ni a y'a sörö jalaki' binna. Nafolo' min bilalen bë mögo' tönönenw yé, a jininen bë min fe fana a kana gundo si parata, o tëna mögo' tönölenw' kunkankunnafoniw jénsen fó ni a tigilamögow jëenna ni a yé.

I b'i hakili tó a lá ka a fó sében wërew ládonkun té nin yóro' in ná, jéjice' démandiw ségesegeli' kama, ni o sébenw' té bolo körö tuma' min tön/sigibolo bé démandisëben' láfa. Ni jen kéra tön/sigibolo ká i sen' don kónenabosira' la, sariya' wasakörödonbaga dö bë bila a nj' ná, min bëna à dëme, ni o bë mago jé, ka sébenw kë jögon kan, minw b'a to jéjiceli' démandiw bë se ka ségesegé.